

ונחלקו חכמים ורבי יהודה במשנתנו מהו שיעור גובהו של הפתח הזה כדי שיוכלו להכשירו על ידי נתינת קורה מעל הכתלים שפתח המבוי.

[אבל אין גובהו של המבוי מונע את האפשרות להכשירו על ידי נתינת לחי, בצד הכותל בראש המבוי, ככל גובה שיהיה בו הפתח. ועיין ב"עיונים" שיש חולקים בדבר].

ואם נחלקו חכמים ורבי יהודה גם ביחס לרוחבו של המבוי — יתבאר בגמרא.

לדברי רב, יסוד המחלוקת הוא לאיזה פתח דימו חכמים בגזרתם שצריך פתחו של מבוי להיות נחשב ל"פתח". ולדברי רב נחמן נחלקו מהו שיעור ההיכר של קורה.

שני מהלכים נאמרו בגמרא לפי רב:

האחד — נחלקו לאיזה פתח הנזכר במקרא דימוהו חכמים.

והשני — נחלקו האם למדוהו מן המקרא או דימוהו לסתם פתחי מלכים [שהם הפתחים הגדולים ביותר].

מהלך ראשון:

אמר רב יהודה אמר רב: חכמים לא למדוהו לשיעור גובה הפתח, שיהא עד עשרים אמה ולא יותר, אלא מפתחו של היכל, שהיה במקדש לפני קודש הקדשים, ובו נמצאים השולחן והמנורה, והיה גובה פתחו עשרים אמה.

ורבי יהודה לא למדה לשיעור גובה פתח אלא מפתחו של אולם, שהיה במקדש לפני

ההיכל, והיה גובה פתחו למעלה מעשרים אמה.

דתנן: פתחו של היכל — גבהו עשרים אמה, ורחבו עשר אמות.

ואילו פתחו של אולם — גבהו ארבעים אמה, ורחבו עשרים אמות.

ומפרשין טעמייהו דחכמים ורבי יהודה בשני אופנים:

א. ושניהן, חכמים ורבי יהודה, מקרא אחד דרשו, ובו עצמו נחלקו האם שיעור "פתח" הוא כפתחו של היכל או של אולם.

שדרשו שניהם את הפסוק האמור בקרבן שלמים: "וישחטו פתח אוהל מועד".

ולמדו שניהם מכאן, שפתח אוהל מועד — "פתח" מיקרי.

ומ"פתח" אהל מועד למדו לפתחו של ההיכל בבית המקדש, שהוא כמוהו להקרא "פתח", היות שבהיכל [בבית המקדש] היו נתונים בו כלי המקדש כמו שהיו במשכן.

והכל מודים כי ההיכל שבמקדש נקרא "אוהל מועד", ומכאן שפתחו הוא בכלל "פתח אוהל מועד", הקרוי בתורה "פתח".

אלא שבזאת נחלקו חכמים ורבי יהודה: האם גם האולם — שהיה רק במקדש ולא היה במשכן — גם הוא נקרא "אוהל מועד". ובכך גם תלוי אם פתחו נקרא "פתח".

ובהכי פליגי:

דרבנן סברי: קדושת היכל לחוד, וקדושת